

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Raffineria 7/II

Izdaja: agr. inženir Jos. Rustja

MALI LIST

Stane: ena številka 20 stotink.

Eno leto 8 lir
Pol leta 5 lir
Četrť leta 3 lire

Odg. urednik: Ivan Hrvatin

Tednik za novice in pouk.

1 + 1 = 2

To je priprosta resnica. Pravtaka resnica je pa tudi, ko trdimo, da se Trst nikoli več ne povzdigne na tisto gospodarsko višino, ki jo je bil dosegel v mirni dobi. Dosedanji obupni položaj se da nekoliko zboljšati, a nič več. Naj torej pomagamo, kdor je dolžan in kdor more, da rešimo, kar se da rešiti. Te tri stavke hočemo razložiti.

Trst se ne povzdigne več na mesto, ki ga je pred vojno zavzemal. Zakaj ne? Trst in Reka sta bili edini luki avstrijskega cesarstva, ki je štelu blizu 50 milijonov ljudi. Preko Trsta in Reke je petdeset milijonov oseb dobivalo tiste potrebščine, ki so se uvažale iz inostranstva. Avstrija je poljubno dvigala Trst, Reko ali pa obe mesti. Kakor je pač hotela. Tako razumemo, zakaj je Trst, ki je bil za vladanja cesarice Marije Terezije kakor danes Sežana, narasel na četrť milijona prebivalcev. Italija šteje 12 milijonov manj ko pokojna Avstrija, ima pa mesto dveh kar petnajst luk. In za vse mora skrbeti. Kako naj mati, ki ima deset otrok in dvesto lir dohodkov, ravnatoko hrani in oblači otroke kakor tista mati, ki ima samo dva otroke in dvestopetdeset lir plače? Nemogoče! Avstrija je skrbela za dve luki. Italija pa mora za petnajst. To smo jasno povedali, da je vsaka beseda odveč.

Sedanji obupni položaj pa se da nekoliko zboljšati. Položaj je zares žalosten. Učeni profesor doktor Moscheni je izračunal, da znaša denarna moč današnjega Trsta komaj eno petino in celo eno šestino predvojne moči.

Industrijelno smo na tleh. Zaprti so sijajni škedenjski plavži, zaprta je tovarna linoleja, zaprta je jutarna; prav malo delajo čistilnica olja, rižarna in skoro nič ladjedelnice. In v teh podjetjih je bilo zaposlenih na desettisoče ljudi.

Trgovsko gremo pozlu. Leta 1913 je dospelo v mesto 149 tisoč vagonov blaga, leta 1921 pa niti 67 tisoč vagonov. Izvozili smo 1913 leta iz Trsta 121 tisoč vagonov, leta 1921 pa komaj 74 tisoč vagonov. Po morju se je 1913 leta uvozilo 2.314.018 ton (ena tona znese 10 kvintalov), leta 1921 pa 438.653 ton, torej manje kot ena petina.

Tretjič smo trdili, da je potrebno, da se zberejo vse sile k skupnemu delu za pomoč. Rešiti je treba, kar se da rešiti od predvojne veličine. Ne samo vlada, ampak vsi činitelji, ki pridejo tu v poštev, naj bi zastavili vse svoje moči v povzdigo Trsta. Ko že ni uspela akcija za prosto luko, ko ni upanja, da bi mogli prodajati svoje produkte v notranjosti v državi, poskusimo vsaj deloma pridobiti, kar je Trst izgubil: zeledeje! Pametna trgovska pogodba med našo in sosednimi državami je nujno potrebna v korist vseh.

To je priprosta resnica, ki naj bi našla pot v srca vseh merodajnih činiteljev.

Velika nesreča.

Klada zmečkala mladeniča.

(Izvirno poročilo za Mali list).

VELIKI OTOK pri
Postojni, 14. marca.

Včeraj se je zgodila pri nas velika nesreča. 34letni Ivan Vadnu iz Velikega otoka pri Postojni, sin bogatih staršev, je peljal klado iz gozda proti domu. Klada je bila 7 m dolga in v premeru je imela 34 cm. Ko je vozil iz klanca navzdol, se je klada preobrnila in v hipu je Vадnala podrla. Stisnila ga je ob prsi in grlo. Po kratkih izdihih je mladenič umrl. Ubogi Ivan, še bolj pa njegovi starši, ki so že izgubili enega sina, kateri je utonil. Pokojni Ivan je imel nevesto v Klenku pri Št. Petru in ravnokar se je pripravljaj na poroko. Izvoljenka ga ni dobila, vzela ga je nenadoma bela žena. Žalostnim staršem in sorodnikom naše sožalje.

MIHEC: „Mali list“ prav vsi beró,
Kaj porečeš ti na to?JAKEC: Staro in mlado bere ga,
Ker domače pisat' zna.

POŽIVINJEN ČLOVEK.

S sekiro ubil očeta in mater.

TRNOVO, 11. marca.

V Tominju bizu Bistrice se je dogodila minole dni grozovita nesreča. Jagodnik je bil dober trgovec in v hiši je imel sinagospodarja. Stari Jagodnik in njegova žena sta želela v miru preživeti zadnje ure svojega življenja, pa ni jima bilo usojeno. Med starim in mladim Jagodnikom ni bilo pristrčnega razmerja, marveč je vladala neprestana napetost.

Mladi Jagodnik je bil skril v seno sod svojega žganja, za katero ni hotel plačati davka. Financa je — kdo ve kako — doznala za to blago. Prišli so nekega dne fantje s planinskim klobukom in prepasani z bajonetom in dejali: «V imenu postave smo prišli preiskat vašo hišo; vi imate sod neobdačenega žganja.» Kakor blisk so se vrgli v senik, z dolgimi drogovmi so segali v seno in slednjič so dotipali zaželjeni sod. Spravili so ga na spregled in mladi Jagodnik je moral plačati visoko globo.

S sekiro nad očeta...

Jagodnik je plačal, molčal in kahal jezo. Hud je bil, ker je — seveda po krivici — sodil, da ga je bil oče ovadil oblastvu. Minóti teden se je vrnil zvečer domov in prav posebno je bil osoren. Neprijazna beseda je rodila pikro besedo in kmalu je nastal v hiši prepír. V jezi vzklikne sin: «Vi ste me ovadili!». Razkačeni oče je z roko zamahnil, a tisti trenutek je sin pograbil za sekiro in z njo lopnil po očetu, ki se je mahoma zgrudil na tla in izdihnil svojo dušo.

...in nad mater.

Mati je zaihtela, zavpila nad groznim sinom in preden se je ovedela, je tudi po njej padla sekira in jo do smrti zadela.

Sin je padel na tla, kož zblaznel je vstal in je zbežal v gozdove. In od tedaj ga ni bilo več na spregled. Oblastva ga zaman iščejo. Nekateri sodijo, da se je žnjim zgo-

dilo kakor z Judežem, o katerem piše sv. pismo: «In je šel in se je obesil».

8. marca je legla na vso župnijo globoka žalost. Veličanstven pogreb se je vršil. Starega Jagodnika in njegovo ženo iz Tominj na Reki so zakopali v Harijah. Gospod daj jima večni mir in pokoj, sinu pa — če je še med živimi — milost kesanja in pokore.

Male novice

Novi škof.

Še vedno ni gotovo, kdo zasede tržaško stolico. Razni «kandidati» so na vrsti. Nekateri trdijo, da pride za škofa monsignor Constantini, ki je bil delj časa na Reki, drugi pa govore o mons. Pelizzo, ki je škof v Padovi. Mons. Pelizzo je beneški Slovenec in o počitnicah, ko obiše svojo ožjo domovino, pridiga v ondotnih cerkvah v slovenskem jeziku. Bil je tudi član Mohorjeve družbe.

Oblastvo in «Lavoratore».

Prefektura je 9. marca ustavila izdajanje komunističnega dnevnika Lavoratore za pet dni. 14. marca je zopet izšel. Nekoliko se je torej odpočil.

Izseljenci, pozor!

Po Benečiji lazijo osebe, ki pravijo, da so agenti družbe «Bolivian Oil and Syndicate Ltd» za izseljence. Vpisujejo osebe, ki jim hodijo na limanice in zahtevajo od njih po 25 lir. Varujte se teh sleparjev!

Ricinovo olje.

Dne 10. marca so v Milanu bili trije fašisti obsojeni na dve leti in pol zapora, ker so dali nekemu delavcu ricinovega olja piti. — Lekarnarji in drugi prodajalci olja so zato hudi. Cene ricinovemu olju, tako pravijo, so padle, odkar ga fašisti manje rabijo.

Za sporazum in mir.

Pišejo, da je prišlo med fašisti in Nemci na Trentlinskem do sporazuma, ki je bil potreben zlasti v očigled slabega gospodarskega stanja v deželi. Tudi pri nas je želeli, da bi prišlo do sporazuma. Naše ljudstvo gospodarsko in moralno trpi vsled «vojne» stanja. Če so Nemci čutili to potrebo, kako, da bi je mi ne? Z vsemi moramo v miru živeti. Pri nas bi prijateljsko sporazumljenje rodilo dobre uspehe za našo pokrajino, pa tudi za odnošaje med Italijo in Jugoslavijo. Na plan, kdor je poklican.

Delavske vesti.

Dne 18. marca se bo vršil v Kölnu na Nemškem shod vseh mednarodnih političnih in strokovnih delavskih organizacij na svetu, da se posvetujejo o dveh perečih vprašanjih: o zasedbi nemških dežel po francoskih četah in pa o boju proti mednarodnemu fašizmu.

Ministrski svet v Rimu je sprejel zakonski načrt o osemurnem delavniku, o ukrepih proti brezposelnosti in o otroškem delu. Brez dvoma so ta določila v popolnem skladu z moderno socialno vedo.

Na Nemškem.

Kdor je pazljivo prebral naš uvodnik v 3. številki: Strašen dan bo dan plačila, ta ne potrebuje nobenega pojasnila za vse kar se godi med Francozi in Nemci. Francozi udirajo globoko v Nemčijo, aretirajo nedolžne ljudi, prirejajo preiskave, izganjajo Nemce itd. Kakor smo rekli: namen je ošibiti in, če mogoče, uničiti Nemčijo. Tu pa tam se Nemci maščujejo: pretepejo ali pa tudi upihnejo kakega Francoza. V srcu pa zbirajo Nemci sovražstvo. In gorje, ko izbruhne na dan!

V Jugoslaviji

so stranke v najhujši borbi zaradi državnozborskih volitev, ki se bodo vršile 18. marca.

V Opatiji

se italijanska in jugoslovanska delegacija še vedno pogajata za stran pristanišč Baroša in Delte.

Mesto Zadar

v Dalmaciji je vlada proglasila za prosto luko, Italijanske carine za Zadar ne veljajo. Trstu ne, Zadru da.

Ali vas bolijo zobje?

Pojdite k našemu domačinu in rojaku, Schifflinu, zobozdravniku v Trstu, ki sprejema v ulici Settefontane št. 6 prvo nadstropje.

Opcijske prošnje uradnikov.

Notranji minister je zapovedal, naj se tekom enega meseca pregledajo vse opcijske prošnje bivših avstro-ogrskih državljanov. Ministrstvo pa je suspendiralo (ustavilo) rešitev prošenj vseh bivših avstrijskih uradnikov ali vseh onih, ki na katerikoli način prejemajo kaj iz državnih blagajn. Vršijo se v tem oziru pogovori med finančnim in notranjim ministrom.

Fašisti in železnice.

Fašisti so v 4 mesecih naredili precej reda na železnicah. Vlaki točno prihajajo, kraje je vedno manj in potniki se ne vozijo zastoj kakor 1919. leta. Tako upa vlada, da zniža ali odpravi zgube pri železnicah.

Plačajte davek na pse!

Meščane in okoličane poziva županstvo, naj takoj plačajo pasji davek, sicer jim preti z globo.

Na Reki.

Dne 9. marca so sklenili na Reki, da se ustanovi italijansko-slovanska-ogrška trgovska zbornica, ki naj pospešuje trgovino med tremi prizadetim državam.

Iz praškega parlamenta.

Češka vlada je predložila parlamentu načrt zakona za «obrambo države». Odločni nasprotniki tega načrta so komunisti in Ljudovci. Ko so 6. marca komunistični poslanci v zbornici ropotali, so se poslanci večine dvignili in odnesli komuniste za komunistom iz zbornice. Načrt je v mnogočem dober, v mnogočem pa hoče le zalirati one, ki ne mislijo tako kakor sedanja večina.

Ureditev plač pri magistratu.

Glede uslužbencev na tržaškem županstvu bodo stopila v veljavo nova ureditev plač. V dve vrste bodo razdeljeni. Prva kategorija bo prejela letno 6000 do 8000 lir, druga kategorija 4200 do 6600. V prvi vrsti so stalni, v drugi začasni nameščenci. A te plače ne bodo vse izplačali. Županstvo si obdrži 17 od sto za pokojninski sklad in druge svrhe. Tako bo novi nameščenec prejemal v resnici mesečno nad 290 lir.

Porotniki in njih plače.

Vlada je določila, da bodo prejemali porotniki, ki hodijo k razpravam izven svojega bivališča, po 16 lir na dan, ko se vrši razprava.

Dvojezični napisi.

Mnogi trgovci in obrtniki, ki so sneli slovenski napis, še niso izvesili dvojezičnih. Naš nasvet je, naj to čimprej storijo. Na ta način bomo poleg laškega nadpisa ohranili napis v svojem materinskem jeziku in to še posebej, ko se je zato vlada izrekla. Drugače se zna zgoditi, da bodo sicer kedaj dotičniki izvesili table, a v takih razmerah, da bo zagledal bel dan samo laški napis.

Polnoletnost.

Kdor še ne zna, naj vzahe na znanje, da je bil na naše dežele raztegnjen italijanski zakon, ki pravi, da je polnoleten vsak, ki je dovršil 21. leto.

Koledar.

Prihodnja nedelja je tiha v postu. V ponedeljek je sv. Jožef. Ob tej priliki voščimo vse dobro vsem Pepotom in Jožetom! V sredo 21. bo sv. Benedikt, v petek 23. pa Marija sedmih žalosti.

Dopust letnikov 1899 in 1900.

Tržaško vojaško poveljstvo razglasa: Vojaški obvezanci, rojeni v letih 1899 in 1900, kateri so imeli vojaške dolžnosti, a so bili odpuščeni domov od drugega, poziva, se sedaj odpuščajo stalno. Vsi Tržačani, ki se jih tiče ta odredba, naj se zgledajo pri poveljstvu na tržaškem gradu, kjer dobijo odpustnico.

Pes preživlja človeka.

V Trstu je invalid brez noge. Ima izvežbanega črnega psička, ki invalida preživlja. Invalid pušča psa na enem tlaku (šaližu), on pa se postavi z berglo na drugo stran. Ljudje, ki vidijo mirnega psička držečega z gobčkom rdečo kapico, mečejo darove vanjo, invalid pa vsakokrat kliče «grazie». In več dobiva ko vsi drugi berači.

Pepo, povej nam tisto od viteza de Sunija; kako je bilo, ko je bil še za glavarja v Sežani.

Zakej pej ne, gaspudje. Dej Suni je biv mož na sojem mestu. Akrament, kako je uon znou zmiram ta prave strune zabrenkat taku de je gudlo vsem pravu pesem. Teljanam jenu nam Krašovcem, sovdatom jenu cebelistam.

Tu se je zgodilo leta 1919, ke se je moj sin vrnu iz Mrcedonje, glih ob cajti črešn. Fajn sem ju speljov; priča je tudi gasput Rajmont ses Sežane, ke je biv ta cajt za žepana.

Teljani so začeli use bolirat: bolo na sod, bolo na veselice, bolo na flašku, na rajtengu, na tu jen na uno, ma prov na vse, samo popek na trebhi je ostov še fraj.

Fenancarji so krali na vrti mojga soseda črešnje. Sosed se jeh je bav naznant, zatu ker je šla vira zmiram sovdatom, pej nej bi cebelist jemu popunama prov. Zatu so kmetje zmiram mučali, ker so se bali Sardinje al pej Sicilje.

An dan zagledam dva fenancarja na moji črešnji. Vsi hudiči, ta bol so se spravli na moju robu. Če so jeh ta višji poslali bolirat šaške jenu drugo, nej pestijo moje črešnje pr miri.

Jest sem stopu u kamru, sem se obuku ta pražnju jeketu, žena mi je scedila an kanc fondača jen navglhi sem ju udaru u Sežanu na glavarstvo.

Na štejngh pred kanceliju sem srečou gaspuda Glažarja, ki je šribar pr glavarstvu, jen še ta bulši, vsi ga močno hvalijo. Reku sem, de bi rad šrajou s komesarnam. Gasput Glažar je šov u kamzru od komesarna dej Suni-ga. Še nosa si nisem utegnu obrisat, vžej so se odprle vrate. Stopu sem nutr. Ku de bi se večeraj zgodilo se spunem. Komesar je stau pr šrajpulti. Snažno je biv obučen; samo tu se mi je zdelo čudno, de je jemu samo pu očal; samo na desnem očesi, pej res ne vem, al koštajo preveč za obej očesi, al pej je biv kratkega vida samo na ano oku.

Haptahl sem stau jen sem reku: Gasput komesar... Uon pej mi ku blisk naglo odvrne: Skuža, šenjor, no ka pišo njenti. Akramentajner, kej pej bo, če se ne bo mo zastupli. Neč, kej bi cagov, korajža velja, sem si mislu, jen Krašove si zna zamiram pomagat. Pljunu sem si v roke jen sem jau: Alora, šjor komešarjo, mi ti dir lante robe ke mi gavèr pr srei, ma adešo samo anu. Na te besede je dej Suni raou ves veseu, je poškilov s listim očesom, ke je blo brez vetrince, jen je reku: bravo, parla šjor Bepi di koludrissa, ora ka pišo tuto. Jest sem biv ljudi kontent, jenu sem dev: Mi šo ke governo, ma no kvelo di Rihemberk, kvelo di Roma komanda meter bolo pr tuto: pr flaške, pr bariglee, pr tuto e mi šon venjudo pr domandar še governo za dà fora komando ke metr bolo anka šu črešnje.

Dej Suni vpraša: koša kvešta? Ni zastopu kej je črešnja, pej jest sem segu u ar-

žet, pokažem črešnjo jemu uon reče: kvešto sono črleže.

Alora, šjor komešarno, mi oži višto due fenancarje su albero de, de... špeta un pokko, kome še diži... a ši, de črleže, e star meza ora šu albero...

Komesarn je ratov rdeč jen je žej mislu, de sem pršu tožil, mogoče je mislu žej poklicat karbonerje de b' me zaprl. Ma jest, ke poznam svet, kašen de je, sem hitro obrnu jen sem jau:

No, njente mal, ša, šjor komešario, guai, buh nas vari, financar že tuto šanto, bona žente, njenti krast, ma mi kredo ke kvela meza ora ke fenancar štar šu albero, far bolār onji črešnja. Mi venjo kva pr domandi, moštra dekreto de governo ke fenancarji ga ražon de metr bolo šu onji črleže.

Dej Suni se je začev smejat, de je skori poču od smeha, je zastopu kej sem tou, mi je segu u roke jen jav: laši far mi, farò tuto.

Z Bugam, sem jav jen sem šou navgljih damu. Dva dan natu sem zvedu, de su oba lista fenancarje za štraf preložli u Sardinju.

Videste, kašn je svet. De bi jest jav, de so krali, bi ble mene poslali če dol, ma Pepo s Koludrovce je frbac. Jej, krkaj botov se je gasput Rajmont na račun mojih črešn smejev.

Novi davki.

Davki, ki so že v veljavi v starih pokrajinah in se vpeljejo pri nas s 1. januarjem 1924, so sledeči: davek na dohodke, ki jih imaš od premičnega premoženja; davek na ognjišče (vsaka družina ga plačuje); davek na prodajalnice, delavnice; splošni davek na kočije, na vozove; davek na posle (blapce, dekle); davek na klavirje in biljarde; davek na fotografije (ubogi Pepo iz Koludrovice!); davek na napise; davek na dovolilnice za gostilne, kavarne, vino in žganje-toče; davek na bivanje v drugem okraju, mestu, občini; davek na stavbišča; davek na vrednost najema (četudi tam nihče ne stanuje); davek na uživane prostore. — Zdaj rožce bodo nam cvetele: — Bomo vse po domače razložili, zato segajte po «Malem listu»!

Kaj nam z dežele pišejo.

Pismo Martina Krpana z Brkinov. — Polževo delo na cesti Trst Tržiš. — Pomladansko delo v okolici. — V gneči okrađen. — Dutovlje ali Utovlje? — Sezansko davčno okrožje. — En sam zdravnik, stroškov pa za dva.

Kaj nam piše Martin Krpan?

Dragi «Mali list»!

Tudi mene si povabil, naj se seznanim s labo in si naročil, naj naše Brkine s labo seznanim. Pa naj bo, Ampak tvoje ime mi res dopade. Hočeš reči, da se boš oziral na ta male, da jih boš brez straha zagovarjal in da jim boš pomagal. Samo glej, da bo to res. Zakaj mnogi obljublajo, a se potem skujajo. Glej, da boš res naše trobilo, naše, ki smo majhni, ubogi, tlačeni. Glej ljudi, da boš majhen v osni. Bolj po ceni ko boš, bolj te bomo obražali. Ti bi rad izvedel, kako je kaj pri nas. O ljuba duša: Pri nas je tako, da nas bo kmalu huduč vzel, Bog mi grehe odpusti. Samo poslušaj: Lani je bila slaba letina, pa smo vsaj drva prodajali po primerni ceni in smo se za silo preživeli. Letos sploh nobene letine ni bilo, ne za ljudi, ne za živino: krompirja nič, žita ponekod malo, drugod nič, koruze malo ali nič, sena na polovico od lani. Projali smo to boljše živino pod ceno in še bi je prodali, pa nimamo skoraj komu. Drva ponujamo in vozimo tja doli k vodi, skoraj da si niti za pot ne zaslužimo. A jesti je treba. Otroci hočejo kruha ali vsaj polente, potem obutve, potem obleke, odrasli otroci hočejo biti po modi oblečeni. In hiša je prazna, odri prazni, žepi prazni. Za zdaj nam že dajo v botegah na kredo, tudi v gostilni se kak liter spiije na kredo. Marsikakšen veljak hrani lega in onega do zdaj, a kaj bo spomladaj, kdo bo dal za seme in za davke? Lej no, davke sem že pozabil.

Davki...

Tam doli na Voloskem je neki davkar, ki mu pravijo Godina. Po hrvatsko pomeni to ime «leto», in zares slabo leto je za listega, ki pride temu vijaku v pest: tako

nas peklemansko navija, da bomo morali le delati za gospoda Godino, če bomo hoteli vse davke plačati. Lani hudi davki, letos hujši, za prihodnje pa nam obetajo še hujše. Pomisli ljubi mali: treba plačati za vrata, za okna, za kravo, za konja, za čebele, za kokoši, za voz, za kareto. Gotovo bo prišlo, da bo treba plačati, če bomo hoteli imeti stranišče. Jaz za svojo osebo se bojim, da bo treba plačati tudi za to, da boš smel kihnuti, zato sem se že zdaj začel utrjevati proti prehladu. Kako so nas obdačili za žganje, boš že sam vedel. Ne bom več našteval gorja, ker sem že preveč napisal.

M - učilnice in m - učitelji.

Le nekaj bi ti rad položil, ker mi je na srečo kot kamen. Mogoče nam bo lažje, ko zveš. Gospod Pegan iz Voloskega «jma čez» vse naše šole. Gospoda mu pravijo inšpektor, ali nadzornik po naše. Njemu se strašno mudi in bi nas rad naenkrat seznanil z laškim jezikom in z njihovo učenostjo. Za to nam so gospod Pegan poslali sila laških učencikov in profesorjev. Vsake dve šoli imata po enega. Ti «Mali» bi rad vedel, kakšni so ti ljudje. Vse drugo, samo to ne, za kar so jih poslali. Postavim, v Herpeljah je bil lani eden, ki je dejal, da je bil prej kapotreno, letos je vendar tam eden, edini, ki je res pravi učitelj. V Brezovici in Artvižah je letos eden tam odnekod iz Altamure, ki pravi da je študiral za «prefeta» in da je bil pri lani pri banki. Tistega, ki je na Kozjanah, so pregnali iz Tater, ker se je preveč vtikal v fantovske reči. Najhujše je, da ti ljudje po naše govoriti ne znajo in otroke tolčejo, če, postavim, se ne morejo hitro naučiti «Alarmi».

Naši ljudje pa si ne vedo pomagati, škripljejo se zobmi in molčijo, ker mislijo, da je vse to vzkazano od zgoraj. Najbolj draži naše ljudi, da otrokom v šoli ne dajo

Satanski človek.

Povest iz američanskega življenja. Za «Mali list» poslovenil Anton Primorec.

IV. Trpinčenje.

Beksterja so nesli v veliko sobo, kjer je stalo nekaj postelj in miza. Trije ali štirje pazniki so igrali pri njej na karte. Na usnjatem naslonjaču je sedelo nekaj bolnikov, ki so neumno zijali v vstopivšega nadzornika.

— Ta je novinec — je rekel nadzornik, ki je spremil Beksterja. — Misli, da je policijski nadzornik iz Scotland-Yarda.

— Še tega je bilo treba!

Višji paznik se je približal namišljenemu norcu in ga sirovo zgrabil.

— Nadpaznik? Srečen sem, da sem te mogel poznati, ničvredni pes! Videl boš, da se bomo bolje poznali, kakor če bi bil jaz zaprt v Scotland-Yardu! Zbijem ti zobe, če me boš skušal aretirati. Sedí tje in ne odpri ust, ako nočeš, da ti jih s pestjo zaprem. Tu hočem mir! Ali si me razumel?

Bekster ni odgovoril in se je vsedel poleg norcev, pazniki so pa znova pričeli pretrgano igro.

Minila je ura v popolni tišini. Naenkrat je eden norcev pričel na glas moliti.

— Tihó! — je zaukazal nadpaznik. — Ali boš molčal, osel neumni?

A nesrečnež, ki je bil versko blazen, je molil naprej in ko ga je neki praznik hotel posaditi na naslonjač, se je uprl. To je zadostovalo, da so pazniki skočili nanj kot divji volkovi, ga nesli na posteljo in pričeli neusmiljeno pretepati.

Ob tem prizoru je Bekster izgubil zadnjo potrpežljivost. Zagrabil je stolico in tolkel z njo po vseh štirih paznikih, da so zbežali vsi krvavi, klicaje na pomoč.

Bekster je dobro vedel, kaj se bo zgodilo. Zabarikadiral je vrata in razbil okno, da pokliče na pomoč. A okno je gledalo na dvorišče.

Medtem se je zbralo lepo število paznikov na hodniku. Nadzornik je pričakoval boj in se pripravil na obupni odpor. Molil se je.

Pazniki se niso upali več naskočiti ga. Bredn sam je priteknel in vodil vso akcijo. Odprlo se je v vratih malo okence in prika-

zala se je gumijasta cev. Predno je nadzornik mogel razumeti, kaj se godi, ga je zadel curek gorke vode v obraz. Zaman se je umikal: soba ni nudila zavetja. In voda je postajala vedno bolj gorka, dokler ni pekla.

— Strgaj mu meso raz kosti! — je vpil Bredn.

Nadzornik je razumel. Cev je bila v zvezi s parno kurjavo in postajala vedno bolj gorka, dokler ni vrela.

Bekster se je skušal braniti z mizo pred tem žgočim pišem. A norci, ki so bili tudi deležni te kopelji, so vpili od trpljenja.

— Potopite vse! — je kričal nadpaznik.

Ko je Bekster videl, da je njegov upor zaman, je zaklical:

— Dovolj! Udam se.

— Al rajt! — je rekel Bredn. — Odprite!

Nadpaznik je odprl in se ni branil, ko je pol tucata mož skočilo nanj in ga obleklo v prisilni jopič.

— Vaša bolnišnica je brlog zločincev! — je rekel Brednu.

— Udarite nesramnega psa! — je vpil zdravnik.

In Beksterja so pretepli do krvi.

moliti in se skljujejo na gospoda Pegana, da jim je on prepovedal pečati se s cerkvijo in da jim je prepovedal moliti v šoli. Posebno strupena sta učenik v Brezovici in Artvižah in učenih na Barki.

Če vlada hoče, da začnemo spoštovati in ceniti laški jezik, naj bo vendar toliko previdna, da pošlje sem ljudi, ki zares kaj znajo in take, ki bodo v čast italijanskemu ljudstvu.

Ljubi «Mali», povej to naprej in reci jim, naj prenehajo pošiljati najslabše ljudi semkaj.

Smo Brkini, a smo vendar toliko kulturni, da ne sodimo laškega naroda po teh zgledih.

Če se ne boš vržagal, ti bom še kaj pisal. Za zdaj pa te pozdravljam in ti želim dobro srečo in te prosim, pomagaj nam pomagati, predno nas zlodej vzame.

Adijo!

Tvoj Martin Krpan.

zlatnik onega, ki je cesarju Janezu pomagal in Brdavsa premagal in leži pokopan na Notranjskem pri sveti Trojici.

Sv. Križ pri Trstu.

Bog daj zdravje, tako smo si lani ob začetku leta drug drugemu voščili. In zdravje je Bog dal. Pa obilo! Le čujte: še nikdar ni umrlo v Križu tako malo ljudi kot lani: samo 26! Drugi niso hoteli umreti; vsak je odvrnil beli ženi: počakaj! Kar pet parov je dočakalo 50 letnico poroke: Peter in Uršula Gruden hšt 320. Marko in Marija Tence 53, Ivan in Frančiška Košuta 23, Jernej in Jožefa Košuta 65, Mihael in Frančiška Bogatec 254, Jožef in Marija Košuta 29. Bog daj vsem dočakati še mnogo let, le srečnejša in veselejša naj bi ta leta bila kakor so bila zadnja!

*

Delo nove ceste, ki pojde iz Trsta v Tržič, zelo počasi napreduje. Križani, Prosečani in Kontoveljci smo upali dobiti delo in služiti kako lirico, pa na žalost nas je prav malo najetih. Razlastitev zemljišč, po katerih bo cesta peljala, je vlada že davno izvršila, toda prizadeti posestniki niso še videli beliča odškodnine. Gospodje, ki se vas tiče, zganite se: Sila je velika, zakaj zadnja vinska letina je bila vsled suše pičla, pa še teh kapljic ni mogoče prodati! — Zima je bila izjemno mila; zato so naši pridni kmetje večinoma že obdelali polja in vinograde. Po veliki noči pojdejo na lov na ribe. Skoro polovica kmetovalcev se peča tudi z ribarenjem. Bog daj letos na morju več sreče kakor lani!

Iz Komenščine.

Za naše občine je nastavljen zdravnik. Pravijo, da ima 17 tisoč od «kooperativ», a to je njegova zasebna zadeva in mu iz srca vse privoščimo. Kar pa mi ne odobravamo, je to, da obiskuje tedensko enkrat posamezne vasi in da mu morajo vsi bolniki, ki gredo k njemu na ogled, plačati 10 lir. Nič se ne gleda, kdo premore, kdo ne. Vsaj reveži bi morali imeti pravico do brezplačnega zdravniškega ogleda! Zakaj pa plačujejo vse občine več tisoč za zdravnika? Pa pri tej velikanski bedi, ki vlada na Krasu! Vse, kar je prav:

Ajdovščina.

3000 duš je na kupu in okoli njega na tisoče prebivalcev, ki so odločni proti u-

kinjenju ajdovske sodnije. Vse prizadete občine so poslale prvemu ministru Mussoliniji in prefekturi primerno spomenico.

Sežana, 9. marca.

Predvčerajšnjem se je tu vršil sestanek vseh županov naše podprefektore, ki ga je sklical gospod podprefekt Avian. Svrho sestanka je poudaril gospod glavar, spominjajoč vladni odlok, da se morajo občine do 15 t. m. izjaviti glede na davčno okrožje. Čula so se razna mnenja, zlasti so nekateri želeli ustanovitev majhnih okrožij, da bi na ta način omogočili pristop k dražbi tudi take, ki niso velebankirji. To ni prodrlo. Nato so drugi želeli, da si Brkini sestavijo svoje davčno okrožje. Kraševci svoje. Tudi to ni obveljalo. Konečno se je sklenilo ustanoviti eno davčno okrožje za ves sežanski sodni okraj.

Sežana, 12. marca.

Danes je bil tu sestanek županov. Prišli so na pouk, kako se sestavljajo sejni zapisniki po italijanskem zakonu in kako jih je treba predložiti oblastvu. Vse prav in dobro, samo ubožice so občinske blagajne, ki so vse prazne, a jih tako obremenjujejo s potninami! Ali bi ne mogla oblastva, če že hočejo vedno šolati župane, sklicati dvodnevne šole, da se na ta način prihranijo prepogosta potovanja v Sežano? V premislek.

Tomaj 14. marca.

Pri nas se zavedamo, da bo treba ustanoviti konsorcij, to je združenje malih občin, zakaj le konsorcij občin bo zmožer vzdrževati tajnika, zdravnika in druge reči. Gre le za določitev središča. Nekateri žele, da bi bile Utovlje to središče. To pa je ravno taka, kakor lista od Črnogorcev, ki so predlagali Cetinje za glavno mesto sveta. Bodimo resni: kar je prav, je prav! Resni možje splošno mislijo, da so Dutovlje pripravne za središče, ker ležijo ob železnici in ležijo zares na središču ozemlja, ki obsega občine Avber, Tomaj, Dutovlje, Skopo, Koprivo; zakaj od Dutovelj ni nikamor pol drugo uro, dočim leži vsaka druga vas menj v središču.

S Pivke.

Kaj vse se ne pripeti človeku na sejmu? Lepe denarce nese marsikdo na sejem, domov pa pride prazen: eden jih izgubi, drugi cašpile, tretji je okraden. Kaj se je zgodilo pred kratkim nekemu kmetu iz St. Peterske okolice na Krasu? Mož gre na sejem v Bistrico, da bi kupil kravo. Ni dobil primerne. Popoldne se odpravi na postajo, da se odpelje v St. Peter. Pride vlak. Gnječa je velika, vse hiti, da dobi sedež. Tudi naš kmet. Kar prilete proti njemu trije lumpje in hočejo pred njim na vlak. Dva se z možem pririvata, tretji pa medtem spretno seže možu v žep in izmakne stolake. Taki ptiči znajo. Ko je prišel mož domov, je moral reči kot Ribničan: «Na, nej dnarja, nej blaga.» Pa nikar se ne smejajte, kmetje, ampak zapomnite si in glejte, da tudi vas ne bodo tako ali podobno ociganili.

Knežak.

Na pustno nedeljo je pogorel hlev posestnika Lenkota. Zgorela sta tudi dva prešiča. Drugo živino so rešili. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Nепrevidnost ali zlobna roka?

Vrh pri Šentvidski gori.

(Iz potne torbe).

Lep solnčen dan sredpostne nedelje in ljubezen do napredka je prijatelja in menč zvalila na izlet na Vrh, kjer so ustanovili hralno društvo «Danica». Ukaželjna mladina in pa možje so naju kar očarali. Nisem še doživel takó lepega občnega zbora. Ogledala sva si tudi mlekarno, ki jo vodi možje dobičkanosno, čeravno v nekoliko tesnih prostorih. V kratkem se brž kone preseli mlekarne v večje prostore. Moj vtis izleta je bil, da so Vrhovci navzlic raztresenosti selišč marsikateri občini v zglede. Uspeh ne more izostati. Vrhovci, z združenimi močmi na delo! Sosedov preds.

Korte v Istri.

Pri nas živi mož, ki je kaj posebnega. Dosegel je starost 83 let; je vdovec že 6 let in njima otrok. Čudno pa je, da še nikdar ni pokusil nobenega jedila razven kruha in ne pozna okusa vode. Živi se samo ob kruhu in vjnu. Pa ne, da bi ne mogel si poslužiti z drugimi jedili. Lahko bi, če bi hotel. Vsak dan le kruh in vino. Pa nikdar ni bil pijan. Zdrav je kakor riba in čil in močan. Bog ga živi!

Po širokem svetu.

25.000 kron

stane vizita pri dunajskih zdravnikih; torej 5000 krat toliko kolikor v mirnih časih. Zdravnikov je silno mnogo, bolniki iz revnega ljudstva ne zmorejo zneska in tako je cela množica zdravnikov v ohranjenem položaju.

Truplo brez glave.

V nekem dunajskem hotelu so 4. marca našli v sobi truplo v mlaki krvi. Glave pa ni bilo mogoče nikjer najti. Neznan morilec je bržčas odrezal glavo in jo odnesel, da se ne bi zvedelo za ime umorjenega človeka in seveda tudi zanj ne.

Na dnu morja.

Pri Tunisu so potapljači, ki iščejo Skopljk, našli na dnu morja ostanke grške ladje, ki se po sestavi pozna, da je morala biti še iz predkristusove dobe. Pred 2000 leti se je ladja potopila in v pesku je bila zagrebena. Na njej je bilo 60 marmornatih stebričev, kipov iz bronu, čas in cela vrsta hišne posode.

Usmiljen deček.

Pehtnajstletni deček Alfred Gargia v Šefildu pri Londonu je bil v zverinjaku in gledal zverine. Rekel je sosedu dečku: «Tudi jaz bi šel v zverinjak za krotileca». To je slišal neki trgovec in mu je dejal: «Če greste, vam dam 50 zlatih šterlin». Deček je sprejel ponudbo, se dogovoril s krotilecem in je stopil v levjo kletko. Levi so bili silno razburjeni in so se zaganjali v Alfreda, ki pa je ostal miren in hladnokrven. Zato je dobil 50 šterlin, to je 5000 naših lir. Med drugim je tudi povedal, da je zato tvegat življenje, ker ima mlajšo sestro, ki je šepasta in za operacijo potrebuje okoli petdeset šterlin. Po predstavi je Alfred peljal bolno sestrico zdravniku na operacijo. Ta zgodba je prišla v časopise in zdravnik je izjavil, da bo izvršil operacijo in zdravljenje brezplačno. Mladí fant je vložil denar v hranilnico na ime sestrice. Deček je sin nekega tramvajskega uslužbenca. Kako velika ljubezen do sestre!

GOSPODARSTVO

Davek za davkom: 20 lir ne hektoliter.

13. marca je stopil v veljavo pri nas laški zakon o vinskem konsumu. Tekom 5 dni (!) po razglasitvi zakona morajo vinski pridelovalci, trgovci naznaniti natančno, koliko vina so imeli dne 13. marca. Vino, ki je bilo v noči od 11. do 12. marca na poti, mora prejemnik takoj po sprejetju naznaniti. Sporočiti treba 1. Ime, priimek, očetovstvo, glavni poklic. 2. Kakovost in količino (v hl) vina. 3. Kraj in prostor, kjer se nahaja. 4. Število in mero posode, v katerem vino. 5. Izjavo, ali je posestnik vina mali ali veliki trgovec, mali posestnik, kmet-kolon, najemnik ali gospodar zemljišča, na katerem je bilo vino pridelano. 6. Število družinskih članov in starost. Za enkrat počakajte poročila županstev. Bomo še poročali.

Žganjekuha v Istri. Poreč, 13. marca. Italijanski zakon o žganjekuhi je za naše kraje uničevalen. Bregovi Istre so bogati z grozdem in umevno je, da se je v poslednjih letih žganjekuha silno dvignila. Občine, ki imajo komaj 2000 prebivalcev in v katerih je bilo pred vojno po par kotlov, imajo danes po 15 do 20 kotlov. Večina teh strojev je po francoskem tipu izdelana: vsi so iz bakra in bakrena je tudi serpentina. Zadnja leta smo razpečavali svoj tropinovec v Trstu, v Furlaniji, a največ ga je šlo v slovenske kraje tja do Postojne. Lani je še v decembru bilo v polnem delu nekaj stotin kotlov. Uvedba novega zakona pa nas uničuje. Sami ne vemo kaj bo, samo v strahu živimo za bodočnost te naše pridobitvene panoge.

Prevažanje naravnega olja. Ravnateljstvo državnih železnic je zapovedalo uradnikom, da ne sprejmejo prevoza naravnega olja, ako ni označeno na posodi, ali je to olje naravno (iz oljk) ali je semensko. To treba označiti tudi na vozni poli.

Naši sejmi.

Herpelje, 2. marca.

173 goved po 2.30-3 lire. 15 telet, 6 konj, 3 mule, 4 prasce, kar je šlo vse po cenah ob zadnjem sejmju. Blaga je bilo 33 stojnic; kupcev dosti. Gre na bolje.

Št. Peter na Krasu, 10. marca.

Sejem je bil boljši od onega v februarju. Živine so okoličani prignali do 300 glav. Skoro polovico so pokupili Vipavci; večinoma so bili to delovni voli, ker se pomlad bliža. Tudi molzne krave so se lahko prodale. Cena živini od 350-400. Konj je bilo do 30. Skoro vse so pokupili kupci iz laških dežel. Prešiči v starosti od 6-7 tednov so se lahko oddali: par po 300 lir. Na sejm so jih prignali okrog 50. — Kramarski sejm je bil obiskan po navadi. Mesarji se kupčije niso udeležili, češ, da je živina zanje predraga. *Govedina* 6.50; teletina 8.—, svinjina 8.—, mast 9.—; meso brez kosti 9.—. Kmetje pa živine sedaj, ko so jo prehranili takorekoč do spomladi, tudi ne morejo pod ceno dajati, ko so morali za dobro seno kvintal plačevati po 65-70 lir, saj se jim zajé. — Prihodnji semenj bo v torek 10. aprila. — Ta semenj bo, upamo, še bolj obiskan.

Izvoz vina iz Jugoslavije. V Zagrebu so imeli vinogradniki shod, na katerem so zahtevali, da vlada odpravi carino na izvoz vina. Sklenili so ustanoviti na Češkem, v Avstriji in na Poljskem vinske zaloge. Tako upajo premagati vinsko krizo.

Jajca jerebičaric.

Nekdo nas vprašuje, kje bi dobil 20 jajc od kokoši-jerebičaric. Naj se torej kdo javi z dopisnico.

Cene na Reki. Reška vlada je do preklica določila sledeče cene: sladkor v prahu 3,80 lir za kilo, v kockah 4 lire (drugače kot pri nas!), moka ničlarica 1,80-

2,20. navadno olje 5,50, fino olje 10 lir, riž 2,20-2,60, mast 8-9 lir.

Cene v Trstu 13. marca.

Kravje seno 70-75 lir za kvintal, konjsko 60-70, defelja 72 lir. Cene krme v Italiji so sploh padle. Drva 10-12 lir za kvintal, krompir 80-90 lir, mleko 1,10-1,20 na trgu, jajca 40-50 stotink. Sila dosti jaje uvažajo iz Jugoslavije.

Vrednost denarja v Trstu.

Dne 14. t. m. si dobil ali dal:
za 100 francoskih frankov 126-127 lir;
za 100 švicarskih frankov 390-393 lir;
za 100 nemških mark 10 cent.;
za 100 avstrijskih kron 3 cent.;
za 100 čeških kron 62 lir;
za 100 dinarjev 21-22 lir;
za 1 dolar 20.80 lir;
za 1 angleško šterlino 98.50 lir.

Zob za zob.

Luka: «Ti moraš priznati, da so tvoja ušesa vendarle prevelika za človeka!»

Janez: «To je mogoče, na vsak način pa so tvoja za osla premajhna!»

ADRIA-ČEVLJE

izdelek Čevljarske zadruge v Mirnu

dobiš v prodajalnah:

Trst, Via Rettori 1 - Gorica, Corso Verdi 32
Trdni, elegantni čevlji, znani
po vseh jadranskih deželah.

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše

kuhinjske in druge
hišne potrebščine

iz aluminija, steklovine, lesa in
emailirane prsti.

TRST - Piazza San Giovanni 1

Servizio dei conti correnti ed assegni postali
 Bollettino di versamento di Sp. *cinque*
 Lire *cinque*
 sul Conto N.° 11/1443
 MALI LIST - Trieste
 nell'ufficio dei conti di Trieste
 per conto di *Simonio Anton*
 residente a *Covir* 31389 p. *Sežana*
 Va *Covir* li *14* marca 1923

To je slika poštnega čeka. Danes smo poslali ček samo razprodajalcem in tistim, ki prejema po več iztisov na en naslov. Drugi krat dobijo ček posamezni naročniki kot prilogo «Malega lista». Izstrizite si to sliko ter jo shranite za poznejši čas. — Na tej podobi vidite, kako se napiše poštni ček. Na levi je g. Simonijč napisal 5 v številkah, na desni s črkami. Zraven te številke je po-čeval vrsto, da ne bi kdo kaj pripisal. Na levi in desni strani je zapisal ime in priimek, na desni še kraj in pošto in dan, kdaj je odposlal. Ček se odda z denarjem na

pošti, kjer si ohranijo desno stran, levo pa ti vrnejo kot pobotnico.

Razprodajalci «Malega lista», ki dobivajo po več istisov, naj blagovolijo takoj vrniti glave nerazprodanih listov, naj napravijo račun kakor smo že sporočili, ko smo poslali nabiralno polo, naj si odbijejo domenjeni odbitek ter poštino za glave od prvih treh števil, ki jih danes vrnejo. Obenem naj pošljejo izkupnino po priloženem čeku. Na hrbtu čeka naj napišejo kratek račun.

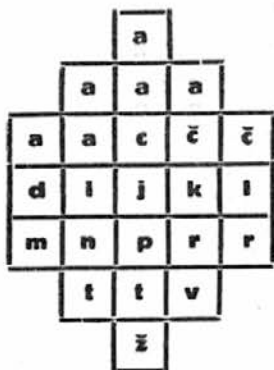
TRDI OREHI

Štev. 6.

Urejuje D. O.

Demant.

soglasnik
namizna oprava
jedilno orodje
—
domača žival
pijača
soglasnik

Od zgoraj do srede in na desno, od leve do srede in navzdol bereš ime slovenskega politika in pisatelja.

Kdor stre in bo izžreban, dobi «Jadranski almanah», najlepšo knjigo, ki smo jo Slovenci izdali v Italiji.

Strti orehi, priobčeni v 2. številki: Gospodična Verena Krastič ima črevesni katar. Rešitev došlo 42. Izžrebani Štupar Just, Sv. M. Magd. zg. 677, dobi 10 lir. — Številna uganka: pesek, poper, Prošek. Izžrebana Dragica Simoneta iz Zgonika dobi 10 lir.

Opomba. Odsedaj naj vsak rešilec vselej napiše v pismu številko, ki je natisnjena pod podobo na levi strani.

NAŠA POŠTA.

Gospod D. v Prestranku. V Jugoslavji nastopi pri volitvah, ki se vršijo 18. marca, 46 strank. Če vam je ljubo tako strankarstvo, pojdite tja in ustanovite sedeminštirideseto stranko. Mi takih poskusov ne potrebujemo. Zato roma vaš dopis v koš. Pozdrav!

Poročevalci sejmov, oglejte si sejmsko poročilo iz Št. Petra. Tako se vzorno poroča: kratko pa jedrnato. — Slap ob Idriji: prešli zadnji hip, zato skrajšali. — G. Šiško-vič, Košterlago pri Izoli: na vprašanje glede lajnega apna smo Vam odgovorili s tem, da smo Vam takoj poslali en kilo. V pismu sledi pouk za rabo. Ako vam zmanjka, ku-

Dr. Korsano

Zdravnik specialist za kožne bolezni

Sprejema od 12-1 in

6-7

za gospe od 5-6

Via S. Lazzaro 17 prvo nadstropje
tik cerkve sv. Antona novega

pite v Kopru ali Izoli; po italijansko se pravi: calce fosforica. Pozdrav!

Kraševac. Pred Vašim dopisom o sestanku v Sežani že prejeli drug dopis. Iz Vašega smo le nekaj doslavili. Iskrena hvala!

Toplo priporočamo domačo tvrdko
VLADIMIR GRIZON,
trgovino jestvin v Dekanih.

Tisk. S. Spazzal v Trstu.

Restavracija „MAKS“

GORICA

Ulica S. Giovanni 14

Izboren kraški teran, najboljša briška in vipavska vina, okusna domača kuhinja i. t. d.

Brivnica

Konič Franc - Gorica

Travnik 28

- se priporoča cenj. občinstvu -

Uvozna in izvozna tvrdka

Debiasio & Domenis

Skladišča: TRST, Via Coroneo 13, tel. 12-34
prosta luka št. 4, pritličje

opozarja na novodošle velike partije steklenine, porcelane, emailirane kuhinjske posode, najrazličnejše šipe v originalnih zabojih in opletene češke steklenice po najnižjih konkurenčnih cenah. Vse blago je češkega izvora

Sever & Comp. - TRST

ulica Machiavelli št. 13

telef. 22-59

Prodaja vseh vrtnih, travniških in cvetličnih semen, z vsami garancijami ter po konkurenčnih cenah — Na željo posilja cenik za l. 1922 brezplačno. Direktni uvoz.

Kmetovalci pozor!

Kmetovalci pozor!

M. Brezigar in sin

GORICA, Via Carducci (nekdanj Gosposka ulica) št. 19

Oglejte si bogato zalogo plugov in kmetijskih strojev iz znamenitih nemških in čeških tovarn.

Cene brez konkurence.

KNJIGARNA KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA

GORICA

Via Carducci, 2 Montova hiša

se priporoča slavnim županstvom, župnim uradom, šolskim vodstvom in slavnemu občinstvu.

Velika zaloga slovenskih, nemških in italijanskih knjig, tiskovin za županstva in cerkvene urade, slik z okvirji in brez okvirjev in devocionalij vseh vrst.

Velika zaloga papirja in pisarniških potrebščin.

Zastopstvo in zaloga najboljšega cigaret-nega papirja „OLLESCHAU“.

ZALOGA VOŠČENIH SVEC različnih vrst, kadila in voščenihi užigalnikov.